

Biztonsági Adatlap

Oldal: 1/19

BASF Az 1907/2006/EK rendeletben és annak hatályos módosításaiban foglalt követelményeknek megfelelő Biztonsági Adatlap.

Dátum / Átdolgozva:: 2024.04.24

Verzió: 12.0

Dátum / Korábbi verzió: 16.12.2022

Korábbi verzió: 11.0

Termék: **Spectrum®**

(ID Nr. 30504674/SDS_CPA_HU/HU)

Nyomtatás dátuma 25.04.2024

1. SZAKASZ: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító

Spectrum®

1.2. Az anyag vagy keverék lényeges azonosított felhasználásai, illetve ellenjavallt felhasználásai

Megfelelő azonosított felhasználás: növényvédőszer, gyomirtó

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai

Vállalat:
BASF Hungária Kft.
Váci út 96-98
1133 BUDAPEST, HUNGARY

Telefon: +36 1 250-9700
e-mail cím: anna-flora.kis@basf.com

1.4. Sürgősségi telefonszám

Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat
Nagyvárad tér 2.
1096 BUDAPEST, HUNGARY
+36 80 20 11 99
Nemzetközi sürgősségi telefonszám:
Telefon: +49 180 2273-112

BASF Az 1907/2006/EK rendeletben és annak hatályos módosításaiban foglalt követelményeknek megfelelő Biztonsági Adatlap.

Dátum / Átdolgozva:: 2024.04.24

Verzió: 12.0

Dátum / Korábbi verzió: 16.12.2022

Korábbi verzió: 11.0

Termék: **Spectrum®**

(ID Nr. 30504674/SDS_CPA_HU/HU)

Nyomtatás dátuma 25.04.2024

2. SZAKASZ: A veszély azonosítása

2.1. Az anyag vagy keverék besorolása

A keverék besorolásához alkalmazott módszer(ek): a veszélyes összetevők koncentrációjának extrapolációja vizsgálati eredmények és a szakértői állásfoglalások alapján. Az alkalmazott módszereket a vonatkozó vizsgálati eredményeknél feltüntettük.

A 1272/2008/EK (CLP) rendeletnek megfelelően

Acute Tox. 4 (orális)	H302 Lenyelve ártalmas.
Skin Corr./Irrit. 2	H315 Bőrirritáló hatású.
Eye Dam./Irrit. 2	H319 Súlyos szemirritációt okoz.
Skin Sens. 1B	H317 Allergiás bőrreakciót válthat ki.
Aquatic Acute 1	H400 Nagyon mérgező a vízi élővilágra.
Aquatic Chronic 1	H410 Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

Amennyiben a besorolásokra vonatkozó szöveg nincs teljes egészében kiírva ebben a szakaszban, a teljes szöveg a 16. szakaszban található.

2.2. Címkézési elemek

A 1272/2008/EK (CLP) rendeletnek megfelelően

Piktogram:

Figyelmeztetés:

Figyelem

Figyelmeztető mondat:

H302	Lenyelve ártalmas.
H315	Bőrirritáló hatású.
H317	Allergiás bőrreakciót válthat ki.
H319	Súlyos szemirritációt okoz.
H400	Nagyon mérgező a vízi élővilágra.
H410	Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.
EUH401	Az emberi egészség és a környezet veszélyeztetésének elkerülése érdekében be kell tartani a használati utasítás előírásait.

Elővigyázatossági besorolás:

SP 1	A termékkel vagy annak tartályával ne szennyezze a vizeket. A berendezést vagy annak részeit ne tisztítsa felszíni vizek közelében! Kerülje a gazdaságban vagy az utak mentén lévő vízelvezetőkön keresztül való szennyezést.
SPo 2	Használat után minden védőruházatot ki kell mosni.
SPe 3	A vízi szervezetek védelme érdekében felszíni vizektől 10 m távolságban tartson meg egy kezeletlen biztonsági övezetet!

Óvintézkedésre vonatkozó mondat - Megelőzés:

P264	A használatot követően a kezeket alaposan meg kell mosni.
P270	A termék használata közben tilos enni, inni vagy dohányozni.

BASF Az 1907/2006/EK rendeletben és annak hatályos módosításaiban foglalt követelményeknek megfelelő Biztonsági Adatlap.

Dátum / Átdolgozva:: 2024.04.24

Verzió: 12.0

Dátum / Korábbi verzió: 16.12.2022

Korábbi verzió: 11.0

Termék: **Spectrum®**

(ID Nr. 30504674/SDS_CPA_HU/HU)

Nyomtatás dátuma 25.04.2024

P280	Védőkesztyű és szemvédő/arcvédő használata kötelező.
Óvintézkedésre vonatkozó mondat - Elhárító intézkedések:	
P301 + P312	LENYELÉS ESETÉN: rosszullet esetén azonnal TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz kell fordulni.
P330	A száját ki kell öblíteni.
P302 + P352	HA BŐRRE KERÜL: Lemosás bő vízzel.
P305 + P351 + P338	SZEMBE KERÜLÉS esetén: Óvatos öblítés vízzel percekig keresztül. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.
P333 + P313	Bőrirritáció vagy kiütések megjelenése esetén: Orvosi ellátást kell kérni.
P337 + P313	Ha a szemirritáció nem múlik el: Orvosi ellátást kell kérni.
P391	A kiömlött anyagot össze kell gyűjteni.
Óvintézkedésre vonatkozó mondat - Tárolás:	
P405	Elzárva tárolandó.
Óvintézkedésre vonatkozó mondat - Elhelyezés hulladékként:	
P501	A tartalom/edény elhelyezése hulladékként: veszélyes hulladéklerakóba szállítás szükséges.

Speciális készítmények osztályozása (GHS):

Kizárólag szakmai felhasználó részére.

Veszélyt meghatározó alkotórész(ek) a feliratozáshoz/címkézéshez: Dimeténamid-P, Oldószer benzín (ásványolaj), nehéz arom.; Kerozin – nem meghatározott; [Szénhidrogének összetett keveréke, melyet aromás elegyek de sztilációjával nyernek. Főként C9-C16 szénatomszámú alifás szénhidrogénekből áll, hozzávetőleges forráspont-tartománya: 165 oC-290 oC (330 oF-554 oF)., Oxirán, metil-, polimer oxiránnal, monobutil-éterrel, bifenil

2.3. Egyéb veszélyek

A 1272/2008/EK (CLP) rendeletnek megfelelően

Lásd a 12. szakaszt - a PBT- és vPvB-értékelés eredményét.

Amennyiben szükséges, az olyan, egyéb veszélyekre vonatkozó információk vannak feltüntetve ebben a szakaszban, amelyek nem eredményeznek osztálybasorolást, de hozzájárulnak az anyag vagy a keverék általános veszélyességéhez.

A termék nem tartalmaz olyan anyagot, amely meghaladja az 1907/2006/EK rendelet 59. cikkének (1) bekezdése szerinti listán szereplő törvényes határértékeket endokrin rendszert károsító tulajdonságai miatt, vagy endokrin rendszert károsító tulajdonságokkal rendelkezik az (EU) 2017/2100 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletében vagy az (EU) 2018/605 bizottsági rendeletében meghatározott kritériumoknak megfelelően.

3. SZAKASZ: Összetétel vagy az összetevőkre vonatkozó információk

3.1. Anyagok

Nem alkalmazható

BASF Az 1907/2006/EK rendeletben és annak hatályos módosításaiban foglalt követelményeknek megfelelő Biztonsági Adatlap.

Dátum / Átdolgozva: 2024.04.24

Verzió: 12.0

Dátum / Korábbi verzió: 16.12.2022

Korábbi verzió: 11.0

Termék: **Spectrum®**

(ID Nr. 30504674/SDS_CPA_HU/HU)

Nyomtatás dátuma 25.04.2024

3.2. Keverékek

Kémiai jellemzés

növényvédőszer, gyomirtó, emulgeálható koncentrátum (EC)

Szabályozási szempontból releváns összetevők

Dimeténamid-P

Tartalom (W/W): 64 %

CAS-szám: 163515-14-8

Acute Tox. 4 (orális)

Skin Sens. 1

Aquatic Acute 1

Aquatic Chronic 1

akut M-tényező: 10

krónikus M-tényező: 10

H302, H317, H400, H410

Oldószer benzin (ásványolaj), nehéz arom.; Kerozin – nem meghatározott; [Szénhidrogének összetett keveréke, melyet aromás elegyek de sztilációjával nyernek. Főként C9-C16 szénatomszámú alifás szénhidrogénekből áll, hozzávetőleges forráspon-tartománya: 165 oC-290 oC (330 oF-554 oF).

Tartalom (W/W): < 30 %

CAS-szám: 64742-94-5

REACH regisztrációs szám: 01-2119451097-39

Asp. Tox. 1

Aquatic Chronic 2

H304, H411

EUH066

2-metil-naftalin

Tartalom (W/W): < 15 %

CAS-szám: 91-57-6

EU-szám: 202-078-3

REACH regisztrációs szám: 01-2119489455-25

Acute Tox. 4 (orális)

Aquatic Chronic 2

H302, H411

Anyag az EU foglalkozási
expozíciós határértékével

1-metil-naftalin

Tartalom (W/W): < 10 %

CAS-szám: 90-12-0

EU-szám: 201-966-8

REACH regisztrációs szám: 01-2119489997-0

Asp. Tox. 1

Acute Tox. 4 (orális)

Aquatic Chronic 2

H302, H304, H411

Anyag az EU foglalkozási
expozíciós határértékével

POE (6) Tridecil-éterfoszfát, reakciótermék POE (5) szójaaminnal

Tartalom (W/W): < 10 %

Skin Corr./Irrit. 2

Eye Dam./Irrit. 2

H319, H315

Oxirán, metil-, polimer oxiránnal, monobutil-éterrel

BASF Az 1907/2006/EK rendeletben és annak hatályos módosításaiban foglalt követelményeknek megfelelő Biztonsági Adatlap.

Dátum / Átdolgozva:: 2024.04.24

Verzió: 12.0

Dátum / Korábbi verzió: 16.12.2022

Korábbi verzió: 11.0

Termék: **Spectrum®**

(ID Nr. 30504674/SDS_CPA_HU/HU)

Nyomtatás dátuma 25.04.2024

Tartalom (W/W): < 5 %
CAS-szám: 9038-95-3

Acute Tox. 4 (orális)
Skin Corr./Irrit. 2
Eye Dam./Irrit. 2
H319, H315, H302

bifenil

Tartalom (W/W): < 3 %
CAS-szám: 92-52-4
EU-szám: 202-163-5
REACH regisztrációs szám: 01-2119480408-33
INDEX-szám: 601-042-00-8

Skin Irrit. 2
Eye Irrit. 2
STOT SE 3 (légzőszervi irritáció)
Aquatic Acute 1
Aquatic Chronic 1
akut M-tényező: 1
krónikus M-tényező: 1
H319, H315, H335, H400, H410

Ha az osztályozás nincs teljes egészében feltüntetve ebben a szakaszban, beleértve a veszélyességi osztályokat és a figyelmeztető mondatokat, a teljes szöveg a 16. szakaszban található.

4. SZAKASZ: Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Az elsősegélynyújtók ügyeljenek a saját biztonságukra. Ha a sérült feltehetően elveszti eszméletét, akkor stabil oldalhelyzetben szállítsuk és helyezzük el (magához térő pozíció) . Azonnal távolítsuk el a szennyezett ruházatot.

Belélegezve:

A sérültet vigyük friss levegőre, biztosítsunk számára nyugalmat és forduljunk orvoshoz.

Bőrrel érintkezve:

Vízzel és szappannal alaposan mossuk le.

Szembe kerülve:

Az anyag szembe kerülése esetén, azonnal és legalább 15 percig folyó vízzel mossuk a szemet, miközben a szemhéjakat széthúzzuk. Forduljunk szemorvoshoz.

Lenyelés esetén:

A száját azonnal öblítsük ki, majd itassunk 200-300 ml vizet és forduljunk orvoshoz.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett - tünetek és hatások

Tünetek: Információkat, azaz kiegészítő információkat a tünetekre és hatásokra vonatkozóan a 2. szakaszban elérhető GHS-címkézési mondatokban és a 11. szakaszban elérhető toxikológiai értékelésekben találhatóak., (További) tünetek és/vagy hatások nem ismertek biztosan

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése

Kezelés: Tüneti kezelés (méregtelenítés, életfunkciók), speciális antidótum (ellenanyag) nem ismert.

BASF Az 1907/2006/EK rendeletben és annak hatályos módosításaiban foglalt követelményeknek megfelelő Biztonsági Adatlap.

Dátum / Átdolgozva:: 2024.04.24

Verzió: 12.0

Dátum / Korábbi verzió: 16.12.2022

Korábbi verzió: 11.0

Termék: **Spectrum®**

(ID Nr. 30504674/SDS_CPA_HU/HU)

Nyomtatás dátuma 25.04.2024

5. SZAKASZ: Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Oltóanyag

Alkalmos oltóanyag:

vízpermet, hab, tűzoltó por, széndioxid

5.2. Az anyagból vagy a keverékből származó különleges veszélyek

Veszélyes anyagok: szén-monoxid, hidrogén-klorid (gáz), szén-dioxid, nitrogén-oxidok, szerves klórvegyületek, kén-oxidok, foszforoxidok

Tanács: Tűz esetén az említett anyagok/anyagcsoportok válhatnak szabaddá.

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat

Speciális védőfelszerelés:

Zártrendszerű légzőkészüléket és kémiai védőruházatot viseljük.

További információ:

Robbanás vagy tűz esetén a keletkező gázokat nem szabad belélegezni. Tűz esetén a veszélyeztetett tartályokat vízpermettel hűtsük. A szennyezett tűzoltóvizet külön gyűjtsük, ne engedjük csatornába, elfolyókba. A tűzből származó maradékokat és a szennyezett oltóvizet a hatósági előírások szerint ártalmatlanítsuk.

6. SZAKASZ: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

A gőzét/permetét ne lélegezzük be. Személyes védőruházat használata kötelező. A bőrrel, ruhával való érintkezés és a szembe jutás kerülendő.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések

Csatornába/felszíni vizekbe/talajvízbe engedni nem szabad. Az altalajba/talajba engedni nem szabad.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai

Kis mennyiségek esetén: megfelelő folyadékmegkötő anyaggal (pld. homok, fűrészpor, általános abszorbens, szilikagél) kell felvenni.

Nagy mennyiségek esetén: Gáttal körülfogni/elszigetelni. Lepumpálni.

Az abszorbeált/felvett anyagot az előírásoknak megfelelően ártalmatlanítsuk. A hulladékot zárható, címkézhető tárolóeszközbe gyűjtsük. A szennyezett tárgyakat és padlózatot a környezetvédelmi előírásokat betartva vízzel és tisztítószerezrel alaposan tisztítsuk meg. Viseljük megfelelő védőfelszerelést.

BASF Az 1907/2006/EK rendeletben és annak hatályos módosításaiban foglalt követelményeknek megfelelő Biztonsági Adatlap.

Dátum / Átdolgozva:: 2024.04.24

Verzió: 12.0

Dátum / Korábbi verzió: 16.12.2022

Korábbi verzió: 11.0

Termék: **Spectrum®**

(ID Nr. 30504674/SDS_CPA_HU/HU)

Nyomtatás dátuma 25.04.2024

6.4. Hivatkozás más szakaszokra

Az expozíció ellenőrzésére/személyi védőfelszerelésre és az ártalmatlanításra vonatkozó információk a 8. és a 13. szakaszban találhatóak.

7. SZAKASZ: Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések

Előírás szerinti kezelés és tárolás esetén nincs szükség speciális intézkedésekre. Gondoskodjunk a tároló- és munkaterületek alapos szellőzéséről. A használat közben enni, inni és dohányozni nem szabad. Szünetek előtt és a műszak után a kezét és/vagy arcot mossuk meg.

Tűz- és robbanásvédelem:

A gőzök levegővel gyúlékony keveréket képeznek. Tegyük óvintézkedéseket az elektrosztatikus feltöltődés és kisülés ellen - Gyújtóforrástól távol tartandó - Tűzoltókészülékeket helyezzük készenlétbe.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt

Élelmiszertől, takarmánytól elkülönítendő.

Tárolási körülményekre vonatkozó további információ: Hőhatástól távol tartandó. Védjük közvetlen napfénytől.

Tárolási stabilitás:

Tárolási időtartam: 36 hónap

Védjük a hőmérséklettől, ami alacsonyabb, mint: -10 °C

A termék tulajdonságai megváltozhatnak, ha a tárolási hőmérséklet huzamosabb ideig alacsonyabb a megadott értéknél.

Védjük a hőmérséklettől, ami magasabb, mint: 40 °C

A termék tulajdonságai megváltozhatnak, ha a tárolási hőmérséklet huzamosabb ideig meghaladja a megadott értéket.

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások)

Az 1. szakaszban felsorolt lényeges azonosított felhasználás(ok)nál a 7. szakaszban említett tanácsokat figyelembe kell venni.

8. SZAKASZ: Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

8.1. Ellenőrzési paraméterek

Alkotórészek munkahelyi expozíciós határértékekkel

92-52-4: bifenil

Bőr-hatás (OEL (HU))

Bőrön át is felszívódik.

(OEL (HU))

Irritáló anyagok, egyszerű fullasztó gázok, enyhén egészségkárosító anyagok.

Javítás NEM szükséges.

BASF Az 1907/2006/EK rendeletben és annak hatályos módosításaiban foglalt követelményeknek megfelelő Biztonsági Adatlap.

Dátum / Átdolgozva:: 2024.04.24

Verzió: 12.0

Dátum / Korábbi verzió: 16.12.2022

Korábbi verzió: 11.0

Termék: **Spectrum®**

(ID Nr. 30504674/SDS_CPA_HU/HU)

Nyomtatás dátuma 25.04.2024

I	AK érték 1 mg/m ³ ; 0,2 ppm (OEL (HU))
90-12-0: 1-metil-naftalin	Bőr-hatás (2004/37/EC számú rendelet) Bőrön át is felszívódik.
91-57-6: 2-metil-naftalin	Bőr-hatás (2004/37/EC számú rendelet) Bőrön át is felszívódik.

8.2. Az expozíció ellenőrzése

Személyi védőfelszerelés

Légzésvédelem:

Magasabb koncentrációknál vagy hosszabb időtartamú behatásnál megfelelő légzésvédelem: Összetett szűrő: szerves, szervetlen, savas szervetlen és lúgos gázok/gőzök és mérgező részecskék (pl. EN 14387 típus ABEK-P3).

Kézvédelem:

Megfelelő kémiailag ellenálló védőkesztyű (EN ISO 374-1) hosszantartó, közvetlen érintkezés esetére is (javasolt: védőindex 6 , ami megfelel > 480 perc áthatolási időnek az EN ISO 374-1 szerint): pl. nitrilgumi (0,4 mm), kloroprén gumi (0,5 mm), polivinilklorid (0,7 mm) stb.

Szemvédelem:

Oldalvédőkkel ellátott védőszemüveg (keretes szemüveg)(pl. EN 166).

A test védelme:

A testfelület védelmét a tevékenységtől és a lehetséges expozíciótól függően kell megválasztani, pld. kötény, védőcsizma, kémiai védőruha (fröccsenés esetén az EN 14605 szerint vagy por esetén az EN ISO 13982 szerint).

Általános biztonsági és higiéniai intézkedések

A személyi egészségvédő felszerelésekre vonatkozó előírások a végfelhasználáshoz történő kiszerezési munkálatokra vonatkoznak. Zárt munkaruha viselése ajánlott. A munkaruházatot elkülönítve tároljuk. Élelmiszertől, italtól és takarmánytól távol tartandó.

9. SZAKASZ: Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Halmazállapot:	folyékony
Szín:	barna
Szag:	aromás
Szagküszöb:	Nem meghatározható a belélegzés általi potenciális egészségkárosító hatása miatt.
Olvadáspont:	A termék nem lett vizsgálva.

BASF Az 1907/2006/EK rendeletben és annak hatályos módosításaiban foglalt követelményeknek megfelelő Biztonsági Adatlap.

Dátum / Átdolgozva:: 2024.04.24

Verzió: 12.0

Dátum / Korábbi verzió: 16.12.2022

Korábbi verzió: 11.0

Termék: **Spectrum®**

(ID Nr. 30504674/SDS_CPA_HU/HU)

Nyomtatás dátuma 25.04.2024

Forráspont: kb. 122,6 °C
(9,3 Pa)
Fő komponens(ek)en alapuló információ.

Gyúlékonyság/Tűzveszélyesség: nem alkalmazható
Alsó robbanási határérték: kb. 0,6 %(V)
Az információ az oldószerre vonatkozik.

Felső robbanási határérték: kb. 7,0 %(V)
Az információ az oldószerre vonatkozik.

Lobbanáspont:
nem gyúlékony

Öngyulladás hőmérséklet: kb. 391 °C (440/2008/EK rendelet, A.15)

Hőbomlás: 230 °C, 370 kJ/kg (DSC (OECD 113))
380 °C, > 230 kJ/kg (DSC (OECD 113))
Nem a 4.1 osztályba tartozó önreaktív anyag az EU szállítási szabályok szerint.

SADT: > 75 °C

pH-érték: kb. 2 - 4
(1 %(m), 20 °C)

Viszkozitás, kinematikus: 22 mm²/s
(40 °C)

Viszkozitás, dinamikus: kb. 43,6 mPa.s
(20 °C)

Oldhatóság vízben: emulgálható, nem oldódik

Megoszlási együttható n-oktanol/víz (log Kow):
A megállapítások az egyes összetevők tulajdonságain alapulnak.

Információ: Dimeténamid-P
Megoszlási együttható n-oktanol/víz (log Kow): 1,89

Gőznyomás: kb. < 1 mmHg
(25 °C)

Sűrűség: kb. 1,13 g/cm³
(20 °C)

Relatív gőzsűrűség (levegő):
nem alkalmazható

9.2. Egyéb információk

Fizikai veszélyességi osztályokra vonatkozó információk

Robbanóanyagok

Robbanásveszély: nem robbanásveszélyes (440/2008/EK rendelet, A.14)

Oxidáló tulajdonságok

Égést elősegítő tulajdonságok: nem égést elősegítő (440/2008/EK rendelet, A.21)

Egyéb biztonsági jellemzők

Egyéb információk: A terméket nem vizsgálták. A megállapítás hasonló szerkezetű vagy összetételű anyagok/termékek vizsgálatán alapul.

BASF Az 1907/2006/EK rendeletben és annak hatályos módosításaiban foglalt követelményeknek megfelelő Biztonsági Adatlap.

Dátum / Átdolgozva:: 2024.04.24

Verzió: 12.0

Dátum / Korábbi verzió: 16.12.2022

Korábbi verzió: 11.0

Termék: **Spectrum®**

(ID Nr. 30504674/SDS_CPA_HU/HU)

Nyomtatás dátuma 25.04.2024

Párolgási sebesség:
nem alkalmazható

10. SZAKASZ: Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség

Nincs veszélyes reakció, amennyiben az előírásoknak/utasításoknak megfelelően tároljuk és kezeljük

10.2. Kémiai stabilitás

A termék stabil, ha az előírásoknak megfelelően tároljuk és kezeljük.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége

Nincs veszélyes reakció, amennyiben az előírásoknak/utasításoknak megfelelően tároljuk és kezeljük

10.4. Kerülendő körülmények

Lásd a Biztonsági Adatlap 7. fejezetét - Kezelés és tárolás.

10.5. Nem összeférhető anyagok

Kerülendő anyagok:
erős savak, erős bázisok, erős oxidálószer

10.6. Veszélyes bomlástermékek

Veszélyes bomlástermékek:
Előírásoknak/utasításoknak megfelelő tárolás és kezelés esetén nincsenek veszélyes bomlástermékek.

11. SZAKASZ: Toxikológiai adatok

11.1. Az 1272/2008/EK rendeletben meghatározott, veszélyességi osztályokra vonatkozó információk

Akut toxicitás

Akut toxicitás értékelése:

Egyszeri lenyelésnél mérsékelt toxicitás. Egyszeri belélegzésnél gyakorlatilag nem mérgező. Egyszeri bőrrel való érintkezéskor gyakorlatilag nem mérgező. A terméket nem vizsgálták. A megállapítás hasonló szerkezetű vagy összetételű anyagok/termékek vizsgálatán alapul.

Kísérleti/számított adatok:

LD50 patkány (orális): 1.581 mg/kg (OECD-irányelv 423)

LC50 patkány (belélegezve): > 5,6 mg/l 4 h (OECD-irányelv 403)

BASF Az 1907/2006/EK rendeletben és annak hatályos módosításaiban foglalt követelményeknek megfelelő Biztonsági Adatlap.

Dátum / Átdolgozva:: 2024.04.24

Verzió: 12.0

Dátum / Korábbi verzió: 16.12.2022

Korábbi verzió: 11.0

Termék: **Spectrum®**

(ID Nr. 30504674/SDS_CPA_HU/HU)

Nyomtatás dátuma 25.04.2024

Nem figyeltek meg mortalitást/halálozást.

LD50 patkány (dermális): > 5.000 mg/kg (OECD-irányelv 402)

Nem figyeltek meg mortalitást/halálozást.

Irritáció

Irritáló hatás értékelése:

Szemirritációt okoz. Bőrirritáló hatású. A terméket nem vizsgálták. A megállapítás hasonló szerkezetű vagy összetételű anyagok/termékek vizsgálatán alapul.

Kísérleti/számított adatok:

Maró/irritatív hatás bőrön:

nyúl: Irritatív (OECD-irányelv 404)

Súlyos szemkárosodás/-irritáció

nyúl: Irritatív (OECD-irányelv 405)

Súlyos szemkárosodás/-irritáció

nyúl: Nem irritáló. (OECD-irányelv 405)

A terméket nem vizsgálták. A megállapítás hasonló szerkezetű vagy összetételű anyagok/termékek vizsgálatán alapul.

Légzőszervi/bőr szenzibilizáció

Szenzibilizáló hatás értékelése:

Bőrrel érintkezve szenzibilizáló hatású lehet. A terméket nem vizsgálták. A megállapítás hasonló szerkezetű vagy összetételű anyagok/termékek vizsgálatán alapul.

Kísérleti/számított adatok:

módosított Bühler-Teszt tengerimalac: bőrszenzibilizáló (OECD-irányelv 406)

Csírasejt-mutagenitás

Mutagenitás értékelése:

A terméket nem vizsgálták. Az információ az egyes összetevők tulajdonságai alapján került megállapításra. A mutagenitási vizsgálatok nem utalnak genotoxikus potenciálra.

Rákkeltő hatás (karcinogenitás)

Rákkeltő hatás (karcinogenitás) értékelése:

A terméket nem vizsgálták. Az információ az egyes összetevők tulajdonságai alapján került megállapításra. Különböző, állatokkal végzett vizsgálatok eredményei nem utalnak rákkeltő hatásra.

Reproduktív toxicitás

A reprodukciós toxicitás értékelése:

A terméket nem vizsgálták. Az információ az egyes összetevők tulajdonságai alapján került megállapításra. Állatkísérletek eredményei fertilitást károsító hatást nem mutatnak.

Fejlődési toxicitás

Teratogenicitás értékelése:

A terméket nem vizsgálták. Az információ az egyes összetevők tulajdonságai alapján került megállapításra. Olyan dózissal végzett állatkísérletek, melyek nem voltak mérgező hatással az anyaállatra, nem mutattak embriotoxikus hatást.

Célszervi toxicitás (egyszeri expozíció)

BASF Az 1907/2006/EK rendeletben és annak hatályos módosításaiban foglalt követelményeknek megfelelő Biztonsági Adatlap.

Dátum / Átdolgozva:: 2024.04.24

Verzió: 12.0

Dátum / Korábbi verzió: 16.12.2022

Korábbi verzió: 11.0

Termék: **Spectrum®**

(ID Nr. 30504674/SDS_CPA_HU/HU)

Nyomtatás dátuma 25.04.2024

Célszervi toxicitás (STOT) - egyszeri expozíció kiértékelése:
Irritálhatja a légutakat.

Megjegyzés: A terméket nem vizsgálták. Az információ az egyes összetevők tulajdonságai alapján került megállapításra.

Ismételt dózisú toxicitás és célszervi toxicitás (ismétlődő expozíció)

Ismételt dózisú toxicitás értékelése:

A terméket nem vizsgálták. Az információ az egyes összetevők tulajdonságai alapján került megállapításra.

Információ: Dimeténamid-P

Ismételt dózisú toxicitás értékelése:

Állatkísérletekben ismétlődő expozíció után adaptív hatást figyeltek meg.

Információ: bifenil

Ismételt dózisú toxicitás értékelése:

Az állatkísérletek eredményei szerint nagy dózisok ismételt lenyelésekor (orálisan) az anyag vesekárosodást okozhat.

Aspirációs veszély

Aspirációs veszély nem várható.

A terméket nem vizsgálták. Az információ az egyes összetevők tulajdonságai alapján került megállapításra.

Interaktív effektusok

Adat nem áll rendelkezésre.

11.2. Egyéb veszélyekkel kapcsolatos információ

Endokrin károsító tulajdonságok

A termék nem tartalmaz olyan anyagot, amely meghaladja az 1907/2006/EK rendelet 59. cikkének (1) bekezdése szerinti listán szereplő törvényes határértékeket endokrin rendszert károsító tulajdonságai miatt, vagy endokrin rendszert károsító tulajdonságokkal rendelkezik az (EU) 2017/2100 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletében vagy az (EU) 2018/605 bizottsági rendeletében meghatározott kritériumoknak megfelelően.

Egyéb információk

Egyéb vonatkozó toxicitási információ

A helytelen használat káros lehet az egészségre.

BASF Az 1907/2006/EK rendeletben és annak hatályos módosításaiban foglalt követelményeknek megfelelő Biztonsági Adatlap.

Dátum / Átdolgozva:: 2024.04.24

Verzió: 12.0

Dátum / Korábbi verzió: 16.12.2022

Korábbi verzió: 11.0

Termék: **Spectrum®**

(ID Nr. 30504674/SDS_CPA_HU/HU)

Nyomtatás dátuma 25.04.2024

12. SZAKASZ: Ökológiai információk

12.1. Toxicitás

Vízi toxicitás értékelése:

Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

A terméket nem vizsgálták. A megállapítás hasonló szerkezetű vagy összetételű anyagok/termékek vizsgálatán alapul.

Halakkal szemben mutatott toxicitás:

LC50 (96 h) 7,94 mg/l, szivárványos pisztráng (OECD-irányelv 203)

Vízben élő gerinctelenek:

EC50 (48 h) 17,1 mg/l, Daphnia magna (OECD-irányelv 202, fejezet 1)

Vízinövények:

EC50 (72 h) 0,1327 mg/l (Növekedési sebesség), Desmodesmus subspicatus (OECD-irányelv 201)

EC10 (72 h) 0,0245 mg/l (Növekedési sebesség), Desmodesmus subspicatus

EC50 (7 d) 0,0085 mg/l (Növekedési sebesség), Lemna Gibba

NOEC (koncentráció ahol hatás nem figyelhető meg) (7 d) 0,003 mg/l (Növekedési sebesség), Lemna Gibba

Információ: Dimeténamid-P

Krónikus toxicitás halakra:

NOEC (koncentráció ahol hatás nem figyelhető meg) (90 d) 0,120 mg/l, szivárványos pisztráng

Információ: Dimeténamid-P

Krónikus toxicitás vízi gerinctelenekre:

NOEC (koncentráció ahol hatás nem figyelhető meg) (21 d) 0,680 mg/l, Daphnia magna

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság

biológiai lebomlás és megsemmisülés kiértékelése (H₂O):

A terméket nem vizsgálták. Az információ az egyes összetevők tulajdonságai alapján került megállapításra.

Információ: Dimeténamid-P

biológiai lebomlás és megsemmisülés kiértékelése (H₂O):

Biológiai nem könnyen lebontható (OECD kritériumok szerint).

BASF Az 1907/2006/EK rendeletben és annak hatályos módosításaiban foglalt követelményeknek megfelelő Biztonsági Adatlap.

Dátum / Átdolgozva:: 2024.04.24

Verzió: 12.0

Dátum / Korábbi verzió: 16.12.2022

Korábbi verzió: 11.0

Termék: **Spectrum®**

(ID Nr. 30504674/SDS_CPA_HU/HU)

Nyomtatás dátuma 25.04.2024

12.3. Bioakkumulációs képesség.

Biológiai felhalmozódási potenciál kiértékelése:

A terméket nem vizsgálták. Az információ az egyes összetevők tulajdonságai alapján került megállapításra.

Információ: Dimeténamid-P

12.4. A talajban való mobilitás

Szállítás értékelése környezeti tényezők között:

Talajban történő adszorpció: A terméket nem vizsgálták. Az információ az egyes összetevők tulajdonságai alapján került megállapításra.

Információ: Dimeténamid-P

Szállítás értékelése környezeti tényezők között:

Talajban történő adszorpció: A talajba kerülve a termék elszivároghat, így - a biológiai bomlástól függően - mélyebb talajrétegekbe kerülhet nagyobb vízmennyiséggel.

12.5. A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei

A termék nem tartalmaz a PBT (perzisztens/bioakkumulatív/toxikus) és a vPvB (nagyon perzisztens/nagyon bioakkumulatív) kritériumoknak megfelelő anyagot.

12.6. Endokrin károsító tulajdonságok

A termék nem tartalmaz olyan anyagot, amely meghaladja az 1907/2006/EK rendelet 59. cikkének (1) bekezdése szerinti listán szereplő törvényes határértékeket endokrin rendszert károsító tulajdonságai miatt, vagy endokrin rendszert károsító tulajdonságokkal rendelkezik az (EU) 2017/2100 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletében vagy az (EU) 2018/605 bizottsági rendeletében meghatározott kritériumoknak megfelelően.

12.7. Egyéb káros hatások

A termék nem tartalmaz az 1005/2009/EK rendelet alapján ózonréteget lebontó anyagokat.

További információ

Egyéb ökotoxikológiai információ:

Ellenőrzés nélkül a terméket ne engedjük a környezetbe.

BASF Az 1907/2006/EK rendeletben és annak hatályos módosításaiban foglalt követelményeknek megfelelő Biztonsági Adatlap.

Dátum / Átdolgozva:: 2024.04.24

Verzió: 12.0

Dátum / Korábbi verzió: 16.12.2022

Korábbi verzió: 11.0

Termék: **Spectrum®**

(ID Nr. 30504674/SDS_CPA_HU/HU)

Nyomtatás dátuma 25.04.2024

13. SZAKASZ: Ártalmatlanítási szempontok

13.1. Hulladékkezelési módszerek

A termék maradékainak kezelése és ártalmatlanítása a 2012. évi CLXXXV. törvény, a 225/2015. (VIII. 7.) Kormány rendelet, a 103/2003. (IX. 11.) FVM rendelet és a 2000. évi XXV. törvény VI. Fejezet 20§ (7) bekezdés előírásai és útmutatásai szerint.

Égetőműben kell ártalmatlanítani a helyi előírások figyelembevételével.

Szennyezett csomagolás:

A használt/szennyezett csomagolást a lehető legjobban ki kell üríteni és úgy kell ártalmatlanítani, mint az anyagot/terméket.

14. SZAKASZ: Szállításra vonatkozó információk

Szárzaföldi szállítás

ADR

UN-szám vagy azonosító UN3082

szám:

Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés: KÖRNYEZETRE VESZÉLYES, FOLYÉKONY ANYAG, M.N.N. (OLDÓSZER BENZIN, DIMETÉNAMID-P)

Szállítási veszélyességi osztály(ok): 9, EHSM

Csomagolási csoport: III

Környezeti veszélyek: igen

A felhasználót érintő

különleges óvintézkedések: nem ismertek

RID

UN-szám vagy azonosító UN3082

szám:

Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés: KÖRNYEZETRE VESZÉLYES, FOLYÉKONY ANYAG, M.N.N. (OLDÓSZER BENZIN, DIMETÉNAMID-P)

Szállítási veszélyességi osztály(ok): 9, EHSM

Csomagolási csoport: III

Környezeti veszélyek: igen

A felhasználót érintő

különleges óvintézkedések: nem ismertek

Belföldi vízi szállítás

BASF Az 1907/2006/EK rendeletben és annak hatályos módosításaiban foglalt követelményeknek megfelelő Biztonsági Adatlap.

Dátum / Átdolgozva:: 2024.04.24

Verzió: 12.0

Dátum / Korábbi verzió: 16.12.2022

Korábbi verzió: 11.0

Termék: **Spectrum®**

(ID Nr. 30504674/SDS_CPA_HU/HU)

Nyomtatás dátuma 25.04.2024

ADN

UN-szám vagy azonosító szám:	UN3082
Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés:	KÖRNYEZETRE VESZÉLYES, FOLYÉKONY ANYAG, M.N.N. (OLDÓSZER BENZIN, DIMETÉNAMID-P)
Szállítási veszélyességi osztály(ok):	9, EHSM
Csomagolási csoport:	III
Környezeti veszélyek:	igen
A felhasználót érintő különleges óvintézkedések:	nem ismertek

Belvízi szállítás

Nincs értékelve.

Tengeri szállítás

Sea transport

IMDG

IMDG

UN-szám vagy azonosító szám:	UN 3082	UN number or ID number:	UN 3082
Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés:	KÖRNYEZETRE VESZÉLYES, FOLYÉKONY ANYAG, M.N.N. (OLDÓSZER BENZIN, DIMETÉNAMID-P)	UN proper shipping name:	ENVIRONMENTAL LY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (SOLVENT NAPHTHA, DIMETHENAMID-P)
Szállítási veszélyességi osztály(ok):	9, EHSM	Transport hazard class(es):	9, EHSM
Csomagolási csoport:	III	Packing group:	III
Környezeti veszélyek:	igen	Environmental hazards:	yes
	Tengeri szennyező: IGEN		Marine pollutant: YES
A felhasználót érintő különleges óvintézkedések:	EmS: F-A; S-F	Special precautions for user:	EmS: F-A; S-F

Légi szállítás

Air transport

IATA/ICAO

IATA/ICAO

UN-szám vagy azonosító szám:	UN 3082	UN number or ID number:	UN 3082
Az ENSZ szerinti megfelelő	KÖRNYEZETRE	UN proper shipping	ENVIRONMENTAL

BASF Az 1907/2006/EK rendeletben és annak hatályos módosításaiban foglalt követelményeknek megfelelő Biztonsági Adatlap.

Dátum / Átdolgozva:: 2024.04.24

Verzió: 12.0

Dátum / Korábbi verzió: 16.12.2022

Korábbi verzió: 11.0

Termék: **Spectrum®**

(ID Nr. 30504674/SDS_CPA_HU/HU)

Nyomtatás dátuma 25.04.2024

szállítási megnevezés:	VESZÉLYES, FOLYÉKONY ANYAG, M.N.N. (OLDÓSZER BENZIN, DIMETÉNAMID-P)	name:	LY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (SOLVENT NAPHTHA, DIMETHENAMID- P)
Szállítási veszélyességi osztály(ok):	9, EHSM	Transport hazard class(es):	9, EHSM
Csomagolási csoport:	III	Packing group:	III
Környezeti veszélyek:	igen	Environmental hazards:	yes
A felhasználót érintő különleges óvintézkedések:	nem ismertek	Special precautions for user:	None known

14.1. UN-szám vagy azonosító szám

Lásd a fenti táblázatokban az „UN-szám vagy ID szám”-hoz tartozó megjegyzéseket a vonatkozó jogszabályokhoz.

14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés

A "helyes szállítási megnevezésre" vonatkozó rendelkezések megfelelő bejegyzéseit lásd a fenti táblázatokban.

14.3. Szállítási veszélyességi osztály(ok)

A "szállítási veszélyes áru osztály(ok)ra" vonatkozó rendelkezések megfelelő bejegyzéseit lásd a fenti táblázatokban.

14.4. Csomagolási csoport

A "csomagolási csoportra" vonatkozó rendelkezések megfelelő bejegyzéseit lásd a fenti táblázatokban.

14.5. Környezeti veszélyek

A "környezeti veszélyekre" vonatkozó rendelkezések megfelelő bejegyzéseit lásd a fenti táblázatokban.

14.6. A felhasználót érintő különleges óvintézkedések

A "felhasználót érintő különleges óvintézkedésekre" vonatkozó rendelkezések megfelelő bejegyzéseit lásd a fenti táblázatokban.

14.7. Az IMO-szabályok szerinti tengeri ömlesztett szállítás

Az ömlesztett tengeri szállítás nincs meghatározva.

Maritime transport in bulk according to IMO instruments

Maritime transport in bulk is not intended.

További információ

BASF Az 1907/2006/EK rendeletben és annak hatályos módosításaiban foglalt követelményeknek megfelelő Biztonsági Adatlap.

Dátum / Átdolgozva:: 2024.04.24

Verzió: 12.0

Dátum / Korábbi verzió: 16.12.2022

Korábbi verzió: 11.0

Termék: **Spectrum®**

(ID Nr. 30504674/SDS_CPA_HU/HU)

Nyomtatás dátuma 25.04.2024

A terméket nem veszélyes terméknek megfelelő csomagolásban szállíthatják, amelynek nettó mennyisége 5 liter vagy kevesebb, különböző szabályozó ügynökségek rendelkezései alapján: ADR, RID, ADN: Különleges előírás 375.; JT/T617.3; IMDG: 2.10.2.7; IATA: A197; TDG: Különleges előírás 99(2); 49CFR: §171.4 (c) (2).

15. SZAKASZ: Szabályozással kapcsolatos információk

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

Tilalmak, korlátozások, engedélyezések

Az 1907/2006/EK rendelet XVII. melléklete alapján: Száma a listán: 3, 28, 29

2012/18 / EU irányelv - A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyeinek ellenőrzése (EU):

Lista bejegyzés a szabályozásban: E1

A besorolás a szabványos hőmérsékleti és nyomásviszonyokra vonatkozik.

A használati utasítás szerint járjunk el a kockázatok kiküszöbölésében az egészség- és környezetvédelem tekintetében.

15.2. Kémiai biztonsági értékelés

A termék kezelésére vonatkozó információk a biztonsági adatlap 7. és 8. szakaszában található.

16. SZAKASZ: Egyéb információk

A termék helyes és biztonságos használata érdekében, kérjük, vegye figyelembe a termék címkéjén jóváhagyott feltételeket.

A besorolás teljes szövege, beleértve a veszélyességi osztályokat és a figyelmeztető mondatokat, ha a 2. vagy 3. szakaszban említve van:

Acute Tox.	Akut toxicitás
Skin Corr./Irrit.	Bőrmarás / bőrirritáció
Eye Dam./Irrit.	Súlyos szemkárosodás/szemirritáció
Skin Sens.	Bőrszenzibilizáló
Aquatic Acute	Veszélyes a vízi környezetre - akut
Aquatic Chronic	Veszélyes a vízi környezetre - krónikus
Asp. Tox.	Aspirációs veszély
Skin Irrit.	Bőrirritáció
Eye Irrit.	Szemirritáció
STOT SE	Célszervi toxicitás - egyszeri expozíció
H302	Lenyelve ártalmas.
H315	Bőrirritáló hatású.

BASF Az 1907/2006/EK rendeletben és annak hatályos módosításaiban foglalt követelményeknek megfelelő Biztonsági Adatlap.

Dátum / Átdolgozva:: 2024.04.24

Verzió: 12.0

Dátum / Korábbi verzió: 16.12.2022

Korábbi verzió: 11.0

Termék: **Spectrum®**

(ID Nr. 30504674/SDS_CPA_HU/HU)

Nyomtatás dátuma 25.04.2024

H317	Allergiás bőrreakciót válthat ki.
H319	Súlyos szemirritációt okoz.
H400	Nagyon mérgező a vízi élővilágra.
H410	Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.
EUH401	Az emberi egészség és a környezet veszélyeztetésének elkerülése érdekében be kell tartani a használati utasítás előírásait.
H304	Lenyelve és a légutakba kerülve halálos lehet.
H411	Mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.
H335	Légúti irritációt okozhat.
EUH066	Ismétlődő expozíció a bőr kiszáradását vagy megrepedezését okozhatja.

Rövidítések

ADR = A Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás. ADN = A Veszélyes Áruk Nemzetközi Belvízi Szállításáról szóló Európai Megállapodás. ATE = Becsült akut toxicitás. CAO = Kizárólag teherszállító géppel szállítható. CAS = Kémiai nyilvántartó szolgálat. CLP = Az anyagok és keverékek osztályozása, címkézése és csomagolása. DIN = Német szabványügyi szervezet. DNEL = Származtatott hatásmentes szint. EC50 = Átlagos effektív koncentráció a tesztelt szervezetek 50%-ára vonatkoztatva. EC = Európai Bizottság. EN = Európai Szabványok; IARC = Európai Rákkutató Intézet. IATA = Nemzetközi Légi Szállítási Szövetség. IBC-code = IBC-szabályzat. IMDG = A veszélyes áruk tengeri szállításáról szóló nemzetközi szabályzat. ISO = Nemzetközi Szabványügyi Testület. STE = Rövid távú expozíciós határérték. LC50 = Halálos koncentráció érték a tesztelt szervezetek 50%-ra vonatkoztatva. LD50 = Halálos dózis érték a tesztelt szervezetek 50%-ra vonatkoztatva. TLV = Határérték. MARPOL = Egyezmény a hajókról származó szennyező anyag-kibocsátás megelőzéséről. NEN = Holland szabvány. NOEC = Megfigyelhető hatást nem okozó koncentráció. OEL = Foglalkozási expozíciós határérték. OECD = Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet. PBT = Perzisztens, bioakkumulatív és mérgező. PNEC = Károsan nem ható koncentráció. PPM = ppm-érték, az egész egy milliomod része. RID = A Veszélyes Áruk Nemzetközi Vasúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás. TWA = Idővel súlyozott átlag. UN-number = Anyagazonosító szám (UN-szám). vPvB = Nagyon perzisztens és nagyon bioakkumulatív.

A biztonsági adatlapban feltüntetett adatok jelenlegi tudásunkon és tapasztalatainkon alapulnak, melyek a terméket csak a biztonsági követelményekre való tekintettel jellemzik. Ez a biztonsági adatlap nem minőségi bizonyítvány, nem műszaki adatlap és nem tekinthető termékspecifikációnak sem. A biztonsági adatlapban feltüntetett azonosított felhasználások nem képezhetik megállapodás alapját, sem az anyag/keverék vonatkozó szerződésben foglalt minőségét illetően, sem a termék speciális célra való alkalmasságával kapcsolatban. A termék átvevőjének a felelőssége biztosítani a tulajdonjog és az érvényben lévő jogszabályok betartását.

Függőleges vonalak a baloldali margóban változtatást, módosítást jeleznek az előző verzióhoz képest.